

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

14 De inferno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

licius ager: sed quia hic quoq. ventorum vi, in scopulos fortè impelli potest, tutissimus ibit is, qui ponte conuenso vehiculo, merces transportabit. Non est dissimilis mundus eiusmodi aëstuoso flumini, cuius negotiis, procelis & periculis se committunt, qui totos se in molestias & curas sæculares immergunt. Qui verò vtūtur mundo, non penitus in eum effusi; sed etiam ob initum matrimonium, & rei familiaris curā addicti, securius nauigant. Sacerdotes & Ecclesiastici sæculares, quibus est maior Deo seruiendi occasio, in naui sunt tutior, ob exempla tamen & occasiones malorum, non profus extra periculum. At verò qui relicto sæculo, ad religionis pontem ascendunt, nihilq. sibi cum mundo, quo superiores sunt, commune esse volunt, illi adeò non timēt pericula mundi, vt ne conspiciant illa quidem, quippe quibus muri, quibus pons est septus, aspectum fluminis intercludunt. Meriatur quisque vires suas, & qua videbitur ratione, transmittat.

CAPVT XIII.
DE INFerno.

INTER omnia, quæ mundus habet admiranda & obstupescenda, hoc vnū maximè omnium admiratione & stupore dignum mihi videri solet; quòd homo Christianus, vera fide & religione imbutus, cum firmissimè credat acerbissimos cruciatus apud inferos sceleratis propositos: illos tamen non solum non

perpalescat, non expendat, non cogitet, nō pili faciat, verum etiā ac si infernus nullus esset, innumeris flagitiis Dei maiestati lædat, sibiq; iram, ac vindictam thesaurizare non vereatur. Si magistratus capite sanxisset, ne quis ciuitatis portas egrederetur, & ad portas certos homines constituisset, qui & egredientiū nomina in tabulas referrent, & singulis simul atque egressi essent laqueum, ex quo paulò post suspenderentur seponerent, is qui lege sprete exisset, nōne reuersus in ciuitatē vehementer metuere haberet, ne quā primū ad supplicium abriperetur? nōne ipsas portas horreret, omniāq; suspecta haberet, quæ à quocūque gererentur? & tu miser, & insipiens, non metuis, ne te æterna gehennæ flamma absorbeat? An fortè immunē te putas, quia differatur supplicium? simulatq; tu peccatum mortale vel vnicū admisisisti, expungitur de libro vitæ nomē tuum, referturq; in albo damnatorum; tibi verò pro magnitudine numerōq; peccatorum collocatur sedes in inferno; tantummodo expectatur in horas mandatum diuinū, ut illuc deferaris, quod mandatū frequēter subito & à Deo datur, & à dæmonibus perficitur. Sæpè multi vel in suis libidinibus deliciantur, vel in conuiujs splēdidè epulantur, vel in alijs lædendis & trucidandis occupantur, vel in rationibus putandis, & re familiari constituenda, & amplificāda distinentur, cū ecce subita morte oppressi, prius se in inferno positos vident, quā sentiant se ea deseruisse, quæ tan-

ta contēione tractabāt. Exēpla non desunt in
 veteri & nouo testamēto: Ducūt (inquit Pro-
 pheta) in bonis dies suos, & in pūcto ad infer- *Iob 21.*
 na descēdunt. In pūcto ait, hoc est, dū putāt se
 in deliciis adhuc agere, ecce apud inferos
 agūt. Si centū hominib⁹, qui pontē transituri
 essent, quidā certō prædiceret, fore, vt illorum
 vn⁹ de pōte in flumē delapsus mergeretur, nō-
 ne quisq. diligētissimē circūspiceret, & caueret
 ne vel ad marginē ppius accederet; vel ibi pe-
 dē poneret, vbi min⁹ firm⁹ pōs esse videretur?
 Quid si verò imperator vi occupata ciuitate,
 per præconem ediceret, de numero ciuiū tre-
 centos esse graui supplicio afficiendos, nōne
 sibi merueret, quē alicuius in principem deli-
 cti conscientia vrgeret? Atqui scriptura sacra,
 quoties de inferni pœnis meminit, non vni,
 non trecentis minatur, sed certissimē clarissi-
 mēq. enunciat maximam hominum partem
 ad inferos descensuram. Intrate (ait Dominus *Matth. 7*
 ipse) per angustā portā, quia lata porta, & spa-
 ciosa via est quæ ducit ad perditionē, & multi
 sunt qui intrant per eam: & quasi admirās eo-
 rum, qui salui futuri sunt, paucitatem; *Ibidem.*
 Quam angustā, inquit, portā, & arctā via est, quæ du-
 cit ad vitam, & pauci sunt qui inueniunt eam.
 & alibi, Multi sunt vocati, pauci verò electi *Matt. 16*
 Item, Quis putas est fidelis seruus, & prudēs: *Matt. 24*
 quasi dicat, est ne quispiam fidelis & prudēs?
 Tanta quippe est raritas eorum, vt cum im-
 piorum multitudine collati, vix numerū con-
 stituant: & quidem tantæ sunt pœnæ infero-
 rum,

rum, vt si vnicus ex tota hominum vniuersitate eas subiturus esset, meritò vnusquisq. nostrum, ne ipse forsitan vnus ille esset, metuere deberet. Nunc autem cum ex diuinis litteris planissime constet, innumerabile fore damnatorum multitudinē, cur non metuimus? Cum Dathan & Abiron, diuina iustitia ita exigente, viuos terra dehisceret, populus timore percussus, idem sibi euenturum metuebat. Gallinæ, & alia eiusmodi animalia cum vident ex suo grege quippiã apprehensum occidi, in fugam se coniiciunt: At multi Christianorum tametsi non ignorent, quàm plurimos æternis suppliciis mactari, qui minoribus paucioribusve quàm ipsi, peccatis, diuinam legē violauerunt, non verentur tamen peccata peccatis

Luc. 16.

puodre. Diues ille, de quo in Euangelio, aliena non rapuit, suis fuit vsus: & quos in extremo iudicio Christus sempiternis flammis addicet, non alterius accusabuntur, quàm quod

Matt. 25

sua cū pauperibus cōmuniã non fecerint: Tu verò qui nullum peccati genus prætermittis, quo animo esse deberes? Vnicū peccatū mortale meretur gehennam: & tu, qui nouis quotidie criminibus diuinum numen irritas atq. laceffis, non metuis? Non metuis, inquam, tu, qui velis (vt aiunt) equisq. ad inferos propere videris, & nihil aliud agere, nihil moliri, nihil cogitare, quàm vt ignem inuenias quàm maximum & acerbissimū? Maiores enim pessim labores, atq. molestiæ pro suppliciis æternis,

nis, ab impiis, quàm pro gloria sempiterna à
piis suscipiuntur. Igitur qui tanta contentio-
ne ad infernum curris, hic subsiste, obsecro,
paulisper, & quæ sedes inferorum sit, qui ci-
ues, quæ leges, qui mores, ex sacris litteris ac-
cipe: quibus lectis, attentèq. cōsideratis, si pla-
cebit conditio, progredere vt cœpisti: si verò
displicebit, aliam tibi viuendi rationem susci-
piendam esse persuade.

CAPVT XV.

DE LOCO INFERNI.

AGE igitur, qui tibi amplissima ædifi-
cas in hoc mundo palatia, laxas habi-
tationes, loca aprica, hortos camposque
amœnos, vbi degas, spatieris, venationem ex-
erceas, corpùsque & animum recrees; qui do-
mum coniungis domui, & agrum agro copu-
las, qui pro limitibus, & possessionibus pacem
violas, charitatem lædis, & pugnas bellaq. su-
scitas: attende quid de inferorum sedibus scri-
ptura loquatur: *Antequã vadam (inquit Iob) Job 10.*
& non reuertar ad terram tenebrosam, & oper-
tam mortis caligine, terram miseræ & tene-
brarum, vbi vmbra mortis, & nullus ordo, sed
sempitern⁹ horror inhabitat. *Isaias verò; Præ- Isaiæ 30.*
parata est, inquit, ab heri Tophet (id est ge-
henna) à Rege præparata: profunda & dilata-
ta: nutrimenta eius ignis, & ligna multa; fla-
tus Domini sicut torrens sulphuris, succendēs
eam. Si, quod est verissimum, tu verū esse cre-
dis, nec iota vnum, nec apicē in scripturis suo